

1851**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia 14 grudnia 2001 r.

**w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania niektórych uprawnień przez żołnierzy
Żandarmerii Wojskowej.**

Na podstawie art. 22 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. Nr 123, poz. 1353 i Nr 154, poz. 1800) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1**Przepisy ogólne**

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy sposób wykonywania przez żołnierzy Żandarmerii Wojskowej uprawnień, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 4, 5 i 10—13 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych, zwanej dalej „ustawą”.

§ 2. 1. Uprawnienia, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 4, 5 i 11 ustawy, przysługują umundurowanym żołnierzom Żandarmerii Wojskowej w toku wykonywania czynności służbowych według następujących zasad:

- 1) oficerom — w stosunku do wszystkich żołnierzy Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz żołnierzy sił zbrojnych państw obcych, przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz członków ich personelu cywilnego, w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, o ile umowa międzynarodowa, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, nie stanowi inaczej,
- 2) chorążym — w stosunku do żołnierzy Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz żołnierzy sił zbrojnych państw obcych, przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz członków ich personelu cywilnego, w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, o ile umowa międzynarodowa, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, nie stanowi inaczej, do stopnia kapitana (kapitana marynarki) włącznie,
- 3) podoficerom zawodowym — w stosunku do żołnierzy Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz żołnierzy sił zbrojnych państw obcych, przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz członków ich personelu cywilnego, w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, o ile umowa międzynarodowa, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, nie stanowi inaczej, do stopnia starszego chorążego sztabowego (starszego chorążego sztabowego marynarki) włącznie,
- 4) podoficerom zasadniczej służby wojskowej, nadterminowej zasadniczej lub okresowej służby wojskowej — w stosunku do żołnierzy Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz żołnierzy sił zbrojnych

państw obcych, przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz członków ich personelu cywilnego, w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, o ile umowa międzynarodowa, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, nie stanowi inaczej, do stopnia starszego kaprała (starszego mata) włącznie.

2. Ograniczeń, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się w przypadku określonym w art. 17 ust. 1 pkt 10 ustawy, jak również w stosunku do osób, których zachowanie wskazuje w sposób oczywisty, że są pod wpływem alkoholu, środka odurzającego lub substancji psychotropowej albo innego podobnie działającego środka, a także w razie prowadzenia kontroli ruchu drogowego.

3. Jeżeli żołnierz Żandarmerii Wojskowej nie posiada uprawnień wynikających z ust. 1 i nie zachodzi sytuacja, o której mowa w ust. 2, lecz jest niezbędne podjęcie czynności służbowej, zwraca się on odpowiednio do komendanta lub oficera dyżurnego jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej, oficera inspekcyjnego garnizonu lub oficera dyżurnego jednostki wojskowej o wykonanie tej czynności.

§ 3. 1. Żołnierz Żandarmerii Wojskowej przed przystąpieniem do wykonania czynności służbowej jest obowiązany przedstawić się, podając stopień wojskowy oraz imię i nazwisko, a ponadto na żądanie osoby, której czynność ta dotyczy, jest obowiązany okazać odznakę identyfikacyjną oraz legitymację żołnierza Żandarmerii Wojskowej w sposób umożliwiający odczytanie oraz zanotowanie serii i numeru legitymacji, a także danych osobowych żołnierza.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli czynność służbowa została podjęta w przypadku wymagającym natychmiastowego działania.

3. W toku wykonywania czynności służbowych, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 4, 5, 10 i 11 ustawy, żołnierze Żandarmerii Wojskowej mają obowiązek respektowania honoru i godności żołnierza oraz unikania działań, które naruszają szczególną ochronę munduru wojskowego.

Rozdział 2**Legitymowanie
i sprawdzanie posiadanych uprawnień**

§ 4. Żołnierze Żandarmerii Wojskowej mają prawo legitymowania osób, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy, i sprawdzania posiadania uprawnień, gdy jest

to niezbędne do wykonania powierzonej im czynności służbowej, w szczególności w celu:

- 1) ustalenia tożsamości osoby, co do której istnieje uzasadnione przypuszczenie, że popełniła ona przestępstwo lub wykroczenie albo przewinienie dyscyplinarne,
- 2) ustalenia tożsamości osoby podlegającej doprowadzeniu lub zatrzymaniu,
- 3) wykonania polecenia wydanego przez sąd lub prokuratora,
- 4) ustalenia świadków zdarzenia mającego znamiona przestępstwa lub wykroczenia albo przewinienia dyscyplinarnego,
- 5) identyfikacji osoby ujętej na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa lub wykroczenia albo przewinienia dyscyplinarnego, albo też w pościgu podjętym bezpośrednio po popełnieniu takiego czynu, jak też osoby wskazanej przez pokrzywdzonego jako sprawcę przestępstwa lub wykroczenia albo przewinienia dyscyplinarnego,
- 6) zatrzymania osoby ukrywającej się przed wojskowymi organami ścigania lub wymiaru sprawiedliwości, a także żołnierza, który samowolnie opuścił jednostkę wojskową,
- 7) ustalenia uprawnień do posiadania lub noszenia broni, amunicji, materiałów wybuchowych lub innych środków walki albo przedmiotów, których posiadanie lub noszenie wymaga zezwolenia,
- 8) ustalenia prawa do przebywania żołnierza poza rejonem zakwaterowania (nie dotyczy żołnierzy zawodowych i okresowej służby wojskowej),
- 9) ustalenia uprawnień do kierowania pojazdem lub innym środkiem transportu,
- 10) ustalenia uprawnień do noszenia munduru wojskowego oraz odznak lub oznak wojskowych.

§ 5. 1. Tożsamość osoby legitymowanej ustala się na podstawie:

- 1) książeczki wojskowej,
- 2) legitymacji oficera, chorążego, podoficera,
- 3) dowodu osobistego,
- 4) tymczasowego dowodu osobistego,
- 5) tymczasowego zaświadczenia tożsamości,
- 6) paszportu.

2. Tożsamość osoby legitymowanej można ustalić również na podstawie:

- 1) innych niebudzących wątpliwości dokumentów, zwłaszcza zawierających zdjęcie i adres osoby legitymowanej,

- 2) oświadczeń osób, których tożsamość ustalono na podstawie dokumentów, o których mowa w ust. 1, a także porozumienia się z osobami wskazanymi przez osobę legitymowaną.

§ 6. W razie legitymowania żołnierza znajdującego się w środku transportu, gdy uzasadniają to względy bezpieczeństwa, żołnierze Żandarmerii Wojskowej mogą zażądać opuszczenia tego środka przez żołnierza.

§ 7. W zależności od przyczyny legitymowania żołnierze Żandarmerii Wojskowej mogą:

- 1) zwrócić żołnierzowi uwagę na niewłaściwe postępowanie,
- 2) rozkazać (polecić) żołnierzowi usunąć na miejscu stwierdzone niedociągnięcia,
- 3) powiadomić dowódcę jednostki wojskowej o czynnie popełnionym przez żołnierza.

§ 8. Żołnierze Żandarmerii Wojskowej dokumentują czas, miejsce i przyczyny legitymowania oraz dane osoby legitymowanej w książce dowódcy patrolu.

Rozdział 3

Zatrzymywanie i doprowadzanie

§ 9. 1. Żołnierz Żandarmerii Wojskowej podejmując decyzję o zatrzymaniu żołnierza, o którym mowa w art. 18 ustawy i przepisach innych ustaw:

- 1) podaje swój stopień wojskowy, imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję,
- 2) podaje podstawę prawną oraz przyczynę zatrzymania,
- 3) sprawdza, czy zatrzymany żołnierz posiada przy sobie broń, amunicję, materiały wybuchowe lub inne niebezpieczne przedmioty mogące służyć lub być przeznaczone do popełnienia przestępstwa, wykroczenia albo przewinienia dyscyplinarnego, albo też mogące stanowić dowody rzeczowe lub podlegać przypadkowi, albo których posiadanie wymaga zezwolenia, i odbiera te przedmioty.

2. Zatrzymanego żołnierza niezwłocznie doprowadza się do:

- 1) oficera dyżurnego jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej w przypadku popełnienia lub podejrzenia popełnienia przestępstwa,
- 2) oficera inspekcyjnego garnizonu lub oficera dyżurnego jednostki wojskowej w przypadku popełnienia wykroczenia lub przewinienia dyscyplinarnego; żołnierza zawodowego można również doprowadzić do miejsca zamieszkania.

3. Doprowadzenie zatrzymanego żołnierza dokumentuje się w meldunku o doprowadzeniu zatrzymanego, sporządzonego według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia, w którym podaje się

w szczególności dane osobowe żołnierza Żandarmerii Wojskowej i zatrzymanego żołnierza oraz przyczynę, miejsce i czas zatrzymania.

4. Fakt doprowadzenia zatrzymanego żołnierza dokumentuje się również w książce dowódcy patrolu, w której umieszcza się dane osobowe zatrzymanego żołnierza oraz przyczynę, miejsce i czas zatrzymania.

§ 10. 1. Osoba, o której mowa w § 9 ust. 2, może:

- 1) zwolnić zatrzymanego żołnierza, gdy uzna, że nie ma podstaw do jego zatrzymania,
- 2) podjąć decyzję o zatrzymaniu i osadzić zatrzymanego w izbie zatrzymań.

2. Osoba, o której mowa w § 9 ust. 2, podejmując decyzję o zatrzymaniu i osadzeniu zatrzymanego żołnierza w izbie zatrzymań:

- 1) podaje swój stopień wojskowy, imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe lub pełnioną funkcję,
- 2) podaje podstawę prawną oraz przyczynę zatrzymania,
- 3) sprawdza, czy zatrzymany żołnierz posiada przy sobie broń, amunicję, materiały wybuchowe lub inne niebezpieczne przedmioty mogące służyć lub być przeznaczone do popełnienia przestępstwa, wykroczenia albo przewinienia dyscyplinarnego, albo też mogące stanowić dowody rzeczowe lub podlegać przepadkowi, albo których posiadanie wymaga zezwolenia, i odbiera te przedmioty,
- 4) kieruje zatrzymanego żołnierza na badania lekarskie do lekarza garnizonu, a w razie niewyznaczenia takiego lekarza — do zakładu opieki zdrowotnej wskazanego przez dowódcę garnizonu lub komendanta garnizonu w garnizonach, w których są etatowi komendanci garnizonów, w celu wydania zaświadczenia stwierdzającego brak przeciwwskazań zdrowotnych do osadzenia zatrzymanego w izbie zatrzymań,
- 5) poucza zatrzymanego żołnierza o prawie:
  - a) wniesienia odwołania od decyzji o zatrzymaniu, wskazując wojskowy sąd garnizonowy właściwy w sprawie,
  - b) żądania nawiązania w dostępnej formie kontaktu z adwokatem, a także bezpośrednio z nim rozmowy,
  - c) żądania zawiadomienia o zatrzymaniu osoby najbliższej dla zatrzymanego lub innej wskazanej przez niego osoby,
- 6) sporządza protokół zatrzymania według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do rozporządzenia,
- 7) doręcza zatrzymanemu kopię protokołu zatrzymania.

3. W razie gdy kontakt z zatrzymanym żołnierzem jest niemożliwy lub utrudniony ze względu na to, że

jest on pod wpływem alkoholu, środka odurzającego lub substancji psychotropowej albo innego podobnie działającego środka, bądź też z innych powodów ma zakłóconą świadomość, czynności określone w ust. 2 pkt 1, 2, 5 i 7 wykonuje się po ustaniu przyczyny zakłócającej świadomość.

4. Jeżeli z orzeczenia lekarskiego wynika, że istnieją przeciwwskazania zdrowotne do osadzenia w izbie zatrzymań, osoba, o której mowa w § 9 ust. 2, niezwłocznie zwalnia zatrzymanego żołnierza.

5. Zwolnienie zatrzymanego żołnierza z powodu, o którym mowa w ust. 4, stwierdza się w protokole zatrzymania.

§ 11. Czas zatrzymania liczy się od chwili faktycznego podjęcia czynności związanych z doprowadzeniem zatrzymanego żołnierza, choćby poinformowanie o zatrzymaniu lub udokumentowanie tego faktu nastąpiło później.

§ 12. Osoba, o której mowa w § 9 ust. 2, która podjęła decyzję o osadzeniu i zatrzymaniu żołnierza w izbie zatrzymań, niezwłocznie zawiadamia o miejscu, dacie i godzinie zatrzymania oraz osadzenia w izbie zatrzymań dowódcę jednostki wojskowej, w której pełni on czynną służbę wojskową.

§ 13. W razie wniesienia przez zatrzymanego żołnierza odwołania od decyzji o zatrzymaniu, odwołanie oraz kopię protokołu zatrzymania i inne materiały uzasadniające zatrzymanie przekazuje się niezwłocznie do wojskowego sądu garnizonowego, właściwego ze względu na miejsce zatrzymania.

§ 14. 1. Zatrzymanego żołnierza zwalnia się natychmiast, gdy ustanie przyczyna zatrzymania, a w szczególności, gdy:

- 1) wojskowy sąd garnizonowy wyda postanowienie o zwolnieniu zatrzymanego,
- 2) prokurator wojskowy zarządzi zwolnienie zatrzymanego,
- 3) z zaświadczenia lekarskiego wynika, że dalsze osadzenie w izbie zatrzymań może spowodować zagrożenie życia lub zdrowia zatrzymanego.

2. Zatrzymanego żołnierza zwalnia się także, jeżeli w ciągu 48 godzin od chwili zatrzymania przez osobę, o której mowa w § 9 ust. 2, nie zostanie przekazany do dyspozycji sądu, wraz z wnioskiem o zastosowanie tymczasowego aresztowania.

3. Zatrzymanego żołnierza zwalnia się również wtedy, gdy w ciągu 24 godzin od przekazania go do dyspozycji sądu wojskowego nie doręczono mu postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania.

4. Decyzję o zwolnieniu zatrzymanego żołnierza z przyczyny określonej w ust. 1 pkt 3 podejmuje osoba, o której mowa w § 9 ust. 2, która podjęła decyzję o osadzeniu zatrzymanego w izbie zatrzymań. Kopię decyzji

doręcza się zatrzymanemu żołnierzowi oraz żołnierzowi obsługi izby zatrzymań.

§ 15. Zatrzymanemu żołnierzowi należy zapewnić pomoc lekarską, jeżeli zachodzi uzasadniona obawa, że znajduje się on w stanie zagrażającym życiu lub zdrowiu, a w szczególności:

- 1) gdy ma widoczne obrażenia ciała lub utracił przytomność,
- 2) w razie oświadczenia, że cierpi na schorzenia wymagające stałego lub okresowego leczenia,
- 3) jeżeli z posiadanych informacji lub okoliczności zatrzymania wynika, że może być chory zakaźnie.

§ 16. Osoba, o której mowa w § 9 ust. 2 i która podjęła decyzję o osadzeniu zatrzymanego żołnierza w izbie zatrzymań, zapewnia doprowadzenie zatrzymanego do izby zatrzymań.

§ 17. Zatrzymanego żołnierza umieszcza się w izbie zatrzymań, z tym że żołnierza konwojowanego przetrzymuje się do czasu usunięcia przeszkody uniemożliwiającej konwojowanie do właściwego aresztu, aresztu śledczego lub zakładu karnego, stosownie do art. 253 Kodeksu karnego wykonawczego. Decyzje w tym przedmiocie podejmuje dowódca konwoju.

§ 18. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się również w razie doprowadzenia żołnierza do oficera dyżurnego jednostki wojskowej lub jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej przez Policję lub inny uprawniony organ, a także w przypadku, o którym mowa w art. 40 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 1982 r. Nr 35, poz. 230, z 1984 r. Nr 34, poz. 184, z 1987 r. Nr 33, poz. 180, z 1989 r. Nr 35, poz. 192, z 1990 r. Nr 34, poz. 198 i Nr 73, poz. 431, z 1991 r. Nr 73, poz. 321, Nr 94, poz. 419, z 1993 r. Nr 40, poz. 184, z 1996 r. Nr 127, poz. 593, z 1997 r. Nr 88, poz. 554, Nr 113, poz. 732 i Nr 121, poz. 770, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001 r. Nr 60, poz. 610, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1368, Nr 128, poz. 1401 i Nr 131, poz. 1478).

Rozdział 4

Kontrola osobista, przeglądanie zawartości bagażu i sprawdzanie ładunków

§ 19. Żołnierz Żandarmerii Wojskowej ma prawo dokonać kontroli osobistej w razie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez osobę poddawaną kontroli czynu zabronionego pod groźbą kary, gdy kontrola ma na celu zabezpieczenie lub ujawnienie dowodów albo rzeczy mających związek z czynem zabronionym.

§ 20. Kontroli osobistej dokonuje się, w miarę możliwości, w pomieszczeniu niedostępnym na czas kontroli dla osób postronnych i przez osobę tej samej płci co osoba poddawana kontroli.

§ 21. Na żądanie osoby, która ma być poddana kontroli osobistej, zapewnia się udział osoby wskazanej

przez tę osobę, a także można przybrać osobę wskazaną przez żołnierza Żandarmerii Wojskowej przeprowadzającego tę czynność.

§ 22. 1. Przeglądanie zawartości bagażu osobistego i sprawdzanie ładunków w środkach transportu lądowego, powietrznego i wodnego przeprowadza się w obecności właściciela bagażu lub ładunku, a gdy jest to niemożliwe, w obecności osoby wyznaczonej przez przeprowadzającego tę czynność żołnierza Żandarmerii Wojskowej. Przejrzenia zawartości bagażu lub sprawdzenia ładunku przyjętego do przewozu dokonuje się wyłącznie w obecności przedstawiciela przewoźnika lub spedytora.

2. Jeżeli zwłoka w przeprowadzeniu czynności, o których mowa w ust. 1, może spowodować zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia, przejrzania zawartości bagażu i sprawdzenia ładunku można dokonać bez obecności osób wymienionych w ust. 1.

§ 23. W przypadku gdy przedmioty ujawnione w wyniku przejrzania zawartości bagażu lub sprawdzenia ładunku stwarzają niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia ludzkiego lub mienia, żołnierz Żandarmerii Wojskowej jest obowiązany podjąć działania zmierzające do usunięcia niebezpieczeństwa.

§ 24. 1. Żołnierz Żandarmerii Wojskowej nie wykonuje czynności, o których mowa w § 19—22, w stosunku do osób korzystających z immunitetu dyplomatycznego, konsularnego, parlamentarnego, sędziowskiego albo prokuratorskiego.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy działań zmierzających do usunięcia bezpośredniego niebezpieczeństwa dla życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia.

§ 25. 1. Żołnierz Żandarmerii Wojskowej, który dokonał przejrzania zawartości bagażu lub sprawdzenia ładunku, sporządza meldunek, w którym podaje w szczególności swoje dane osobowe, rodzaj wykonanej czynności oraz jej miejsce, czas i przyczynę, dane osobowe osoby albo dane środka transportu, wobec których czynność została dokonana, dane osobowe osób obecnych przy czynności, opis zatrzymanych przedmiotów oraz informację o działaniach podjętych w związku ze znalezieniem przedmiotów.

2. Na żądanie przedstawiciela przewoźnika lub spedytora bagażu lub towaru doręcza się mu odpis meldunku, o którym mowa w ust. 1.

Rozdział 5

Udzielanie pouczeń, wydawanie rozkazów (poleceń) w granicach niezbędnych do wykonania czynności służbowej

§ 26. Żołnierze Żandarmerii Wojskowej mogą stosować pouczenie jako formę interwencji wobec osób, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy, w przypadku popełnienia przez nie przewinienia dyscyplinarnego.

§ 27. Żołnierze Żandarmerii Wojskowej w toku wykonywania czynności służbowych mają prawo wydawania rozkazów (poleceń) wobec osób, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy, w granicach niezbędnych do wykonania czynności służbowej.

§ 28. Fakt zastosowania pouczenia żołnierze Żandarmerii Wojskowej odnotowują w książce dowódcy patrolu.

Rozdział 6

Żądanie niezbędnej pomocy od instytucji państwowych, organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego, przedsiębiorców, stowarzyszeń, fundacji i innych jednostek organizacyjnych, jak również zwracanie się w nagłych przypadkach do każdej osoby o udzielenie doraźnej pomocy

§ 29. 1. Żołnierze Żandarmerii Wojskowej mogą zwracać się z żądaniem lub prośbą o udzielenie niezbędnej pomocy, jeżeli wykonanie czynności służbowej byłoby bez tej pomocy niemożliwe lub znacznie utrudnione.

2. Pomoc, o której mowa w ust. 1, może obejmować:

- 1) udostępnienie na czas określony nieruchomości lub ich części,
- 2) użyczenie środków transportu lub łączności albo innych rzeczy,
- 3) umożliwienie eksploatacji urządzeń technicznych,
- 4) wykonanie innych wskazanych czynności.

§ 30. Udzielenie pomocy, o której mowa w § 29 ust. 1, nie może spowodować zakłócenia funkcjonowania pogotowia ratunkowego lub technicznego, straży pożarnej albo innej specjalistycznej służby ratowniczej.

§ 31. 1. Warunkiem skorzystania z doraźnej pomocy obywatela jest wyrażenie przez niego zgody.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli żołnierz Żandarmerii Wojskowej wykonuje czynności służbowe:

- 1) na pisemne polecenie sądu lub prokuratora wojskowego,
- 2) w celu ratowania życia lub zdrowia albo mienia,
- 3) w razie prowadzenia pościgu za sprawcą przestępstwa.

3. O skorzystaniu z pomocy, o której mowa w ust. 2, a także o jej rodzaju i zakresie oraz o podmiocie, który udzielił pomocy, żołnierz Żandarmerii Wojskowej składa meldunek komendantowi jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej.

§ 32. 1. Z żądaniem lub prośbą o udzielenie niezbędnej pomocy występują komendanci jednostek or-

ganizacyjnych Żandarmerii Wojskowej lub upoważnieni przez nich żołnierze.

2. Żądanie lub prośbę, o których mowa w ust. 1, sporządza się na piśmie, podając podstawę prawną, przyczynę oraz rodzaj i zakres oczekiwanej pomocy, a także wskazanie żołnierza, który będzie korzystał z pomocy.

§ 33. Jeżeli udzielenie niezbędnej pomocy wiąże się z informacjami niejawnymi, żołnierz Żandarmerii Wojskowej zobowiązuje osobę udzielającą pomocy do zachowania w tajemnicy tych informacji oraz pobiera od niej pisemne oświadczenie w tej sprawie.

§ 34. 1. Żołnierz Żandarmerii Wojskowej, z zastrzeżeniem ust. 3, wydaje pokwitowanie na rzeczy użyczone w ramach pomocy.

2. Pokwitowanie powinno zawierać:

- 1) stopień wojskowy, imię i nazwisko żołnierza przyjmującego rzecz oraz nazwę i miejscowość stacjonowania jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej, w której pełni on czynną służbę wojskową,
- 2) miejsce, datę i godzinę przyjęcia rzeczy,
- 3) imię i nazwisko lub nazwę oraz adres właściciela rzeczy,
- 4) określenie rzeczy z opisem jej stanu i szacunkowej wartości,
- 5) określenie miejsca i, w miarę możliwości, terminu zwrotu rzeczy,
- 6) podpis żołnierza i właściciela rzeczy lub jego reprezentanta.

3. W przypadkach uzasadnionych koniecznością niezwłocznego działania, w szczególności dla ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia lub prowadzenia pościgu za sprawcą przestępstwa, można odstąpić od wydania pokwitowania.

4. Jeżeli w pokwitowaniu nie określono terminu zwrotu rzeczy oraz w sytuacji, o której mowa w ust. 3, żołnierz Żandarmerii Wojskowej jest obowiązany zwrócić rzecz niezwłocznie po wykonaniu czynności służbowej, do której ona była niezbędna.

§ 35. 1. W razie wykonania czynności służbowej przed uzgodnionym terminem albo ustania potrzeby korzystania z rzeczy, należy ją niezwłocznie zwrócić właścicielowi.

2. Zwrot rzeczy następuje protokolarnie, w terminie i miejscu uzgodnionym z właścicielem rzeczy lub jego reprezentantem.

3. Protokół zwrotu rzeczy powinien zawierać:

- 1) stopień wojskowy, imię i nazwisko żołnierza dokonującego zwrotu rzeczy oraz nazwę i miejscowość

stacjonowania jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej, w której pełni on czynną służbę wojskową,

- 2) miejsce, datę i godzinę zwrotu rzeczy,
- 3) imię i nazwisko lub nazwę oraz adres właściciela albo osoby upoważnionej do odbioru rzeczy,
- 4) określenie rzeczy z opisem jej stanu przed i po użyciu do pomocy, ze wskazaniem ewentualnych uszkodzeń i opisem zużycia,
- 5) oświadczenie osoby, o której mowa w pkt 3, o stanie odbieranej rzeczy,
- 6) podpis żołnierza dokonującego zwrotu rzeczy i osoby, o której mowa w pkt 3.

4. W razie zgłoszenia przez osobę, o której mowa w ust. 3 pkt 3, zastrzeżeń co do określonych w protokole danych dotyczących stopnia uszkodzenia albo zużycia rzeczy, komendant jednostki organizacyjnej Żan-

darmerii Wojskowej dokonującej zwrotu może powołać rzeczoznawcę w celu rozpatrzenia zgłoszonych zastrzeżeń.

§ 36. Rzeczy nieodebrane przez właściciela lub jego reprezentanta w uzgodnionym miejscu i terminie przechowuje się w depozycie.

§ 37. Przepisy niniejszego rozdziału dotyczące właściciela rzeczy stosuje się odpowiednio do posiadacza rzeczy.

Rozdział 7

Przepis końcowy

§ 38. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2002 r.

Minister Obrony Narodowej: *J. Szmajdziński*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 14 grudnia 2001 r. (poz. 1851)

Załącznik nr 1

WZÓR

MELDUNEK O DOPROWADZENIU ZATRZYMANEGO

W dniu ..... o godz. ....

(stopień wojskowy, imię, nazwisko oraz funkcja pełniona przez osobę dokonującą zatrzymania)

zatrzymał.....

(stopień wojskowy, imię, nazwisko zatrzymanego lub adnotacja „którego tożsamości nie można ustalić”)

Z .....

(miejsce pełnienia czynnej służby wojskowej)

i doprowadził do .....

(stanowisko służbowe lub funkcja pełniona przez osobę, do której nastąpiło doprowadzenie)

Zatrzymanie rozpoczęto dnia ..... o godz. .... w .....

Przyczyna doprowadzenia zatrzymanego .....

.....
.....
.....
.....

Poszkodowani i świadkowie zdarzenia, które było przyczyną zatrzymania

.....
(imiona i nazwiska oraz adresy)
.....
.....
.....

Zatrzymanemu odebrano wojskowy dokument osobisty .....
(rodzaj, seria i nr dokumentu)

oraz odebrano .....
(wyszczególnić odebrane przedmioty)
.....
.....
.....

Zatrzymanego dowieziono z .....
(miejsce rozpoczęcia doprowadzenia)

do ..... samochodem marki.....
(stanowisko służbowe lub funkcja pełniona przez osobę, do której nastąpiło doprowadzenie)

nr rejestracyjny ..... ilość kilometrów ..... słownie .....

Uwagi doprowadzającego .....
.....
.....

Dokumenty i przedmioty odebrane zatrzymanemu przekazano organowi, do którego nastąpiło doprowadzenie.
Zatrzymanego zwolniono z uwagi na brak podstaw do jego zatrzymania — osadzono w (*)

.....
.....

Uwagi organu, do którego nastąpiło doprowadzenie.....
.....
.....
.....

Podpis osoby, do której nastąpiło doprowadzenie
.....

Podpis doprowadzającego
.....

.....
(*) Niepotrzebne skreślić.

WZÓR

....., dnia .....
(pieczęć nagłówkowa)

PROTOKÓŁ ZATRZYMANIA

.....
(stopień wojskowy, imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe lub funkcja pełniona przez osobę dokonującą zatrzymania)

na podstawie art. 18 pkt ..... ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. Nr 123, poz. 1353 i Nr 154, poz. 1800) podjął decyzję o zatrzymaniu – osadzeniu w izbie zatrzymań*

w dniu ..... 20..... r. o godzinie .....

.....
(stopień wojskowy oraz imię i nazwisko zatrzymanego lub adnotacja „którego tożsamości nie można ustalić”)

Z.....
(miejsce pełnienia czynnej służby wojskowej)

z powodu .....
(podać przyczynę zatrzymania ze zwięzłym opisem zdarzenia)

Zatrzymanego doprowadził .....
(stopień wojskowy, imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe lub funkcja pełniona przez osobę, która doprowadziła zatrzymanego)

Doprowadzenie rozpoczęto dnia ..... o godzinie .....

Od zatrzymanego odebrano następujące przedmioty : .....

które przekazano do .....
(podać nazwę depozytu)

Ze względu na niemożliwy — utrudniony kontakt z zatrzymanym z powodu .....

.....przedmioty wymienione wyżej odebrano zatrzymanemu w obecności osoby przybranej, tj.

.....*
(podać dane osobowe osoby przybranej oraz miejsce zamieszkania)

- Zatrzymanego poinformowano o podstawie prawnej i przyczynie zatrzymania oraz pouczone o prawie:
- wniesienia zażalenia do Wojskowego Sądu Garnizonowego w.....
- żądania nawiązania w dostępnej formie kontaktu i bezpośredniej rozmowy z adwokatem,
- żądania zawiadomienia o zatrzymaniu osoby najbliższej lub innej osoby zamiast lub obok osoby najbliższej.

Zatrzymany oświadczył: .....

.....
(podpis zatrzymanego)

.....
(podpis osoby dokonującej zatrzymania)

O zatrzymaniu powiadomiono osoby wskazane przez zatrzymanego .....

O zatrzymaniu zawiadomiono dowódcę (szefa, komendanta, dyrektora)

(nazwa jednostki wojskowej albo komórki lub jednostki organizacyjnej i jej siedziba)

oraz prokuratora wojskowego .....*

Zatrzymanego skierowano na badania lekarskie do ....., który stwierdził brak przeciwwskazań zdrowotnych do osadzenia w izbie zatrzymań.

Zatrzymanemu udzielono pomocy lekarskiej, polegającej na .....*

Zatrzymanemu doręczono kopię protokołu zatrzymania w dniu ..... o godz. ....

podpis zatrzymanego

podpis osoby dokonującej zatrzymania

Zatrzymany ..... w dniu ..... (podać stopień wojskowy, imię i nazwisko)

o godz. .... został przyjęty do ..... (podać miejsce osadzenia zatrzymanego)

Zatrzymanego zwolniono z ..... – przekazano konwojowi* ..... w dniu ..... o godz. .... oraz wydano przedmioty odebrane w toku zatrzymania — bez wydania przedmiotów odebranych w toku zatrzymania*.

O zwolnieniu zatrzymanego powiadomiono .....

(podpis komendanta — profosa)

* Niepotrzebne skreślić.